

RECENZE

Hampl, F., Rádl, S., Paleček, J.: *Farmakochemie*. Praha: VŠCHT, 450 s. ISBN 978-80-7080-639-5. Cena 540 Kč.

Jiří Patočka

Zájem o léky ve veřejnosti je nejen praktický – všichni nějaké léky občas potřebujeme a jak dosvědčují příjmy lékáren, nejedná se o malá množství – ale také zájem teoretický. Stále více lidí se chce o tom svém léku dovědět více informací, než poskytuje příbalový leták. Lidé se zajímají, jak takový lék působí, jaké je jeho chemické složení a také jak se získává. Na všechny tyto otázky může odpovědět recenzovaná kniha. Je to sice vysokoškolská učebnice, ale podle toho, jak rychle zmizelo z pultů knihkupectví její první vydání z roku 2002, kupovali ji i mnozí další. Mezi čtenáři byli zájemci o chemické i biologické obory, lékaři, lékárníci i široká veřejnost zajímající se o léčiva, která jsou neodmyslitelným fenoménem našeho života.

Farmakochemie (též farmaceutická chemie, angl. Medicinal Chemistry, něm. Pharmazeutische Chemie) se zabývá chemickými léčivy podle jejich zařazení do jednotlivých farmakoterapeutických skupin nebo podle zařazení léčiva z hlediska jeho účinku na molekulární úrovni, popisem jejich chemické přípravy nebo izolace, pokud se jedná o látky přírodní, studiem vztahů chemické struktury a biologické aktivity, vysvětlením jejich biodynamického chování, zejména z hlediska chemických a fyzikálně chemických vlastností, např. chemické reaktivity. Farmakochemie též studuje biologickou aktivitu léčiva ve vztahu k jeho chemické struktuře, fyzikálním vlastnostem a prostorovému uspořádání, včetně vlivu na jeho účinnost a biotransformaci. To vše jsou vzrušující témata pro každého, kdo se o léčiva zajímá.

Kniha je určena především organickým a farmaceutickým chemikům, kteří se zabývají chemickou syntézou léčiv, ale mnoho zajímavého v ní najdou i další přírodovědecky zaměření čtenáři. Kromě systematického dělení léčiv do jednotlivých farmakoterapeutických skupin se čtenář dozví mnoho nového o moderních meto-

dách vývoje léčiv, o možnostech cíleného transportu léčiv v organismu i o legislativních pravidlech, jimiž se řídí jejich uvádění na trh. Významným kladem knihy je fakt, že v ní čtenář najde také informace o řadě nových léčiv, která se objevila na trhu teprve nedávno, nebo jsou v posledních fázích klinického zkoušení a na trhu se brzy objeví.

Integrovanou součástí knihy je CD-ROM s její elektronickou verzí, která je obsahově totožná s tištěnou formou publikace. Možnost fulltextového vyhledávání umožňuje snadno a rychle se v knize orientovat a neméně rychle dohledat další potřebné informace. Zájemce o koupi této zajímavé odborné publikace odkazují na webové stránky Vydavatelství VŠCHT Praha (<http://vydavatelstvi.vscht.cz>), kde je možné nahlédnout do demoverze knihy a o jejích kvalitách se na místě přesvědčit. Není bez zajímavosti, že na této adrese lze nalézt více než 90 dalších volně přístupných knih z nabídky tohoto vydavatelství.

Recenzent

Prof. RNDr. Jiří Patočka, DrSc., profesor toxikologie na ZSF Jihočeské univerzity, emeritní profesor Univerzity obrany Brno. Vystudoval chemii a fyziku na MU v Brně, věnoval se chemii a toxikologii přírodních i syntetických látek. Je autorem knihy *Vojenská toxikologie* (Grada 2004) a mnoha dalších učebnic, kapitol v monografiích a článků ve vědeckých časopisech. Je uznávanou osobností u nás i v zahraničí, člen mnoha vědeckých institucí a redakčních rad časopisů. Hirschův index = 14. Věnuje se popularizaci vědy (Vesmír, MF Dnes, Lidové noviny), webové stránky <http://www.toxicology.cz>